

Kartlegging av elvemusling i Hordaland og Sogn & Fjordane

Steinar Kålås, Rådgivende Biologer AS

Takk:

Takk for elvemuslingkurser i 2006 & 2007

-Inspirerende og godt arrangert

-Fikk meg til å starte seriøst med undersøkingar av elvemusling

Takk også til forvaltarar som har vore positive til mitt initiativ
og til mentor Bjørn ML, som alltid har vore der med
svar på spørsmål, hjelp og gode råd

Takk for dette seminaret som det absolutt er behov for.
Livet som muslingentusiast kan vere einsamt
og det er godt å være blant likesinna

Elvemuslingbestandane i Hordaland og Sogn & Fjordene er kartlagt

- I perioden 2007 til 2011, men kunne vore gjort langt raskare
- Har nå tilnærma 100 % kontroll
- Fleste forekomster er små og har liten utbreiing
- Forenkla versjon av metode for nasjonale referansevassdrag er nytta
- Mulig å få gjort mykje på relativt lite budsjett

God forvaltning fordrar kunnskap

Målet har vore å skaffe den kunnskapen som forvaltninga treng.

Om elvemuslingen treng vi kunnskap om:

- lokalitetar
 - bestandsstorleikar (antall observert og estimat for totalbestand)
 - utbreiing (lengde elvestrekning)
 - tetthet (individ/m²)
 - demografi (aldersstruktur – forgubbing?)
 - vertsbestand (laks eller aure, og tetthet til denne)
 - miljøforhold, vannkjemi
- historisk informasjon om bestanden: Introdusert/naturlig?

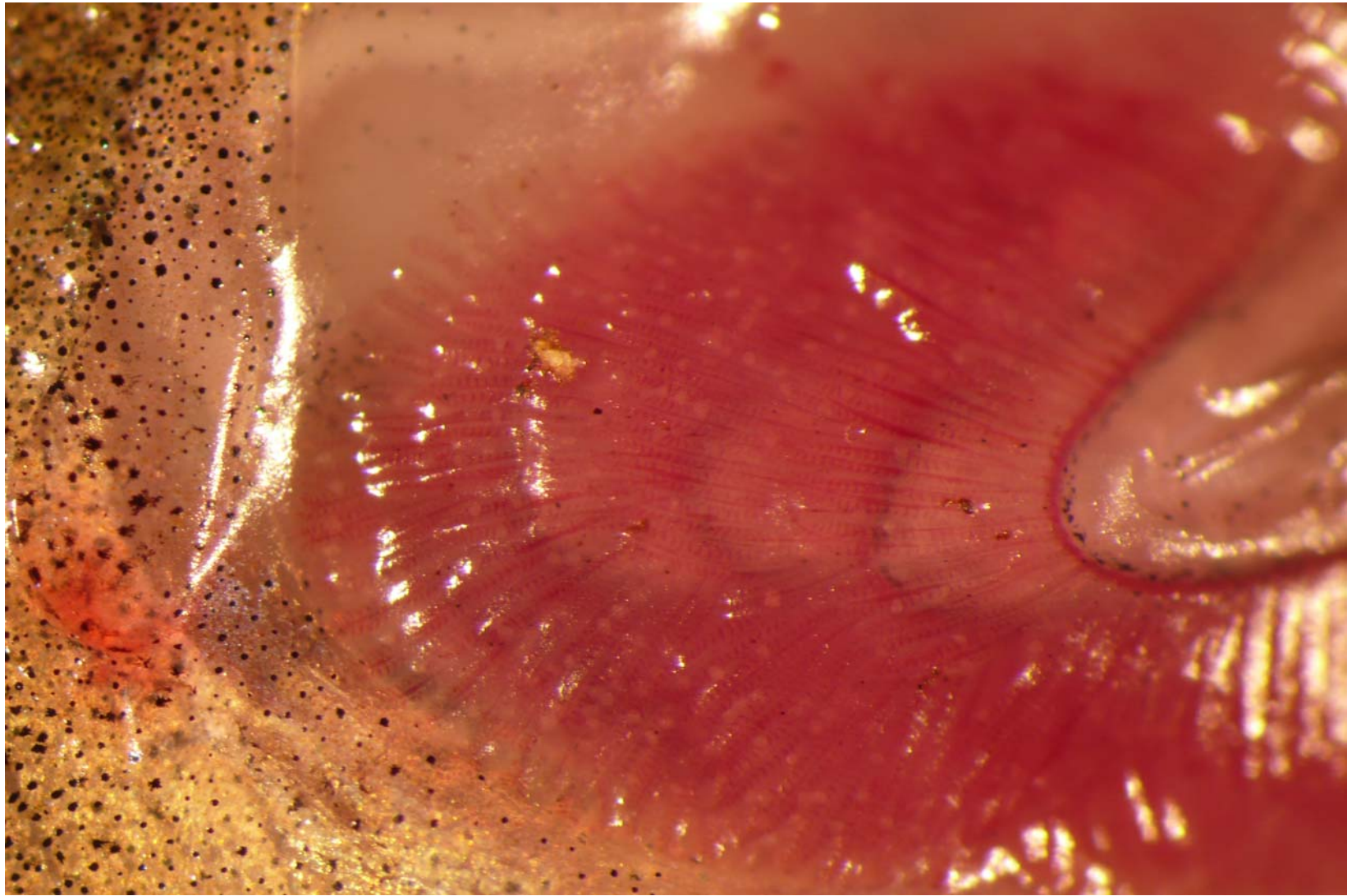
Med denne kunnskapen vil det klart stå fram kva utfordringar vi har.

Trinn i kartleggingsarbeide

- 1) Samle informasjon: -Tidligere status (Dolmen&Kleiven 1997), tidlegare undersøkingar, Fylkesmannens stab og arkiv, informantar, rykter osv.
- 2) Vår: Innsamling av årsyngel fra potensielle lokaliteter, sjekk av gjeller
- 3) Sommer: Undersøkelser der elvemuslinglarver er påvist. Telling, måling osv.

OBS!
Vasskjemi
gjennom året

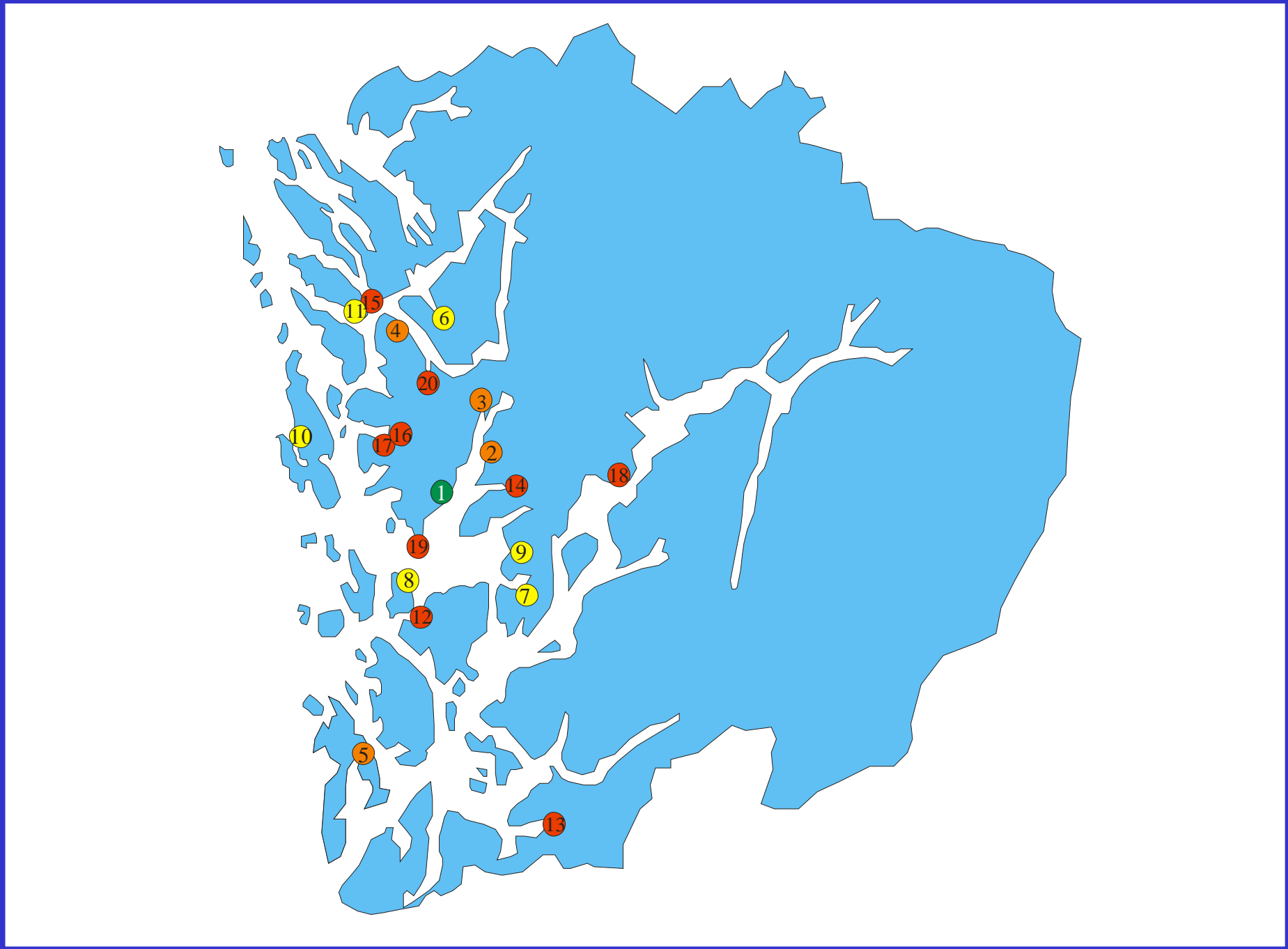

Hordaland og Sogn & Fjordane kort oppsummert

- Elvemusling i 15 vassdrag (10 bestandar det er håp for)
- Tapt fra minst 9 vassdrag (i praksis minst 14)
- Svært få gjenlevende i 5 vassdrag
- 50 til nokre hundre individ i 8 vassdrag
- Forgubbing i alle desse vassdraga
- Livskraftige bestander i 2 vassdrag
- Overgjødsling og lågt kalsiuminnhold er truleg årsaker til problem i mange av vassdraga
- Uavklart i andre vassdrag, tilsynelatande gode tilhøve

Ultimat mål ville være å ha slik informasjon for alle vassdrag med elvemusling i Norge

Arbeidet til Dolmen & Kleiven var ein milepæl, men er 15 år gammalt og treng å bli oppgradert

- Er ikkje oppdatert
- Har for lite detaljnivå

Ein stiller sterkare hjå bevilgande myndigheiter når ein kan vere heilt konkret med kva konsekvensar det vil få om tiltak ikkje vert sett i verk.

Metodar for å berge svake bestandar finst !!!

